

ORDONANȚĂ
privind instituirea unei scheme de ajutor de stat de sprijinire a întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole vegetale, ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată și al art. 1, cap. VI - Agricultură, pct. 5 - instituirea unor scheme de ajutor de stat pentru susținerea și atenuarea crizelor producătorilor agricoli, în contextul crizei provocate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, din Legea nr.413/2023 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță.

Capitolul I
Dispoziții generale

Art.1 Prezenta ordonanță instituie o schemă de ajutor de stat acordată întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole vegetale pentru a compensa efectele asupra sectorului agricol ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei.

Art.2 Schema de ajutor de stat denumită în continuare *Schema*, se acordă sub formă de grant direct, în vederea compensării parțiale a creșterii costurilor de producție, de recoltare, de transport și depozitare, a producției agricole vegetale primare obținută la culturile înființate în toamna anului 2022 și recoltate în anul 2023.

Art.3 - (1) Prezenta Schemă respectă prevederile Secțiunii 2.1 - Cuanțumuri limitate ale ajutoarelor, pct. 62, lit a) din Comunicarea Comisiei Europene de modificare a Cadrului temporar de criză și de tranziție pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, (2023/C 1188), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C /2023/1188 din 21 noiembrie 2023, denumită în continuare Comunicarea Comisiei Europene (2023/C 1188).

(2) Schema de ajutor de stat se notifică Comisiei Europene în temeiul articolului 108 alin. (3) din Tratatul privind Funcționarea al Uniunii Europene.

Art.4 Schema se aplică pe întreg teritoriul României, iar plata sumelor reprezentând ajutorul de stat menționat de prezenta *Schemă* se efectuează până la data de 30 iunie 2024 inclusiv.

Art.5 Autoritatea responsabilă cu implementarea *Schemei* este Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, denumită în continuare APIA, atât prin aparatul central, cât și prin structurile sale teritoriale, respectiv centrele județene/locale sau centrul din municipiul București.

Art.6 - (1) Grantul direct din cadrul prezentei *Scheme* reprezintă o plată compensatorie pe suprafață care constă în echivalentul în lei a 100 euro / hectar, care se acordă unei întreprinderi care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole, pentru suprafețe de teren arabil cultivate în toamna anului 2022, pentru un număr maxim de 162.640 beneficiari .

(2) Valoarea maximă a grantului direct acordat pe întreprindere beneficiară nu poate depăși echivalentul în lei a 280.000 euro.

(3) Cursul de schimb valutar euro/lei pentru calcularea valorii totale maxime/ cuanțumului este cel comunicat de Banca Națională a României la data de 1 august 2023, respectiv de 4,9334 lei/euro.

Art.7 - (1) Schema se cumulează cu orice alte scheme de sprijin finanțate de la bugetul de stat pe secțiunea 2.1 - Cuantumi limitate ale ajutoarelor, pct. 62, lit.a) întreprinderi care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole, din Comunicarea Comisiei Europene (2023/C 1188), cu respectarea pragului maxim de 280.000 Euro/beneficiar.

(2) Orice sume primite prin alte scheme de sprijin finanțate de la bugetul de stat pe Secțiunea 2.1 - Cuantumi limitate ale ajutoarelor, pct. 62, lit.a) din Comunicarea Comisiei Europene (2023/C 1188) se deduc din pragul maxim de 280.000 EURO/beneficiar, care se poate acorda în cadrul prezentei Scheme

Capitolul II

Beneficiarii schemei, condiții de eligibilitate

Art. 8 Beneficiarii Schemei sunt întreprinderile care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole vegetale, respectiv următorii producători agricoli înregistrați în Registrul agricol și în Registrul unic de identificare, care utilizează suprafețe de teren arabil, individual sau în forme de asociere în scopul obținerii producției de cereale și semințe oleaginoase:

- a) producători agricoli persoane fizice;
- b) producători agricoli persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale constituite potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, cu modificările și completările ulterioare;
- c) producători agricoli persoane juridice, indiferent de statutul lor juridic sau de modul lor de organizare, societățile agricole organizate în conformitate cu Legea nr.36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare, societățile reglementate de Legea societăților nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, grupurile și organizațiile de producători recunoscute potrivit Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.338/2005, cu modificările și completările ulterioare, cooperativele agricole organizate în conformitate cu Legea cooperăției agricole nr.566/2004, cu modificările și completările ulterioare.
- d) organisme /organizațiile de testare a soiurilor, de cercetare, respectiv universitățile, institutele și stațiunile de cercetare-dezvoltare din domeniul agricol, indiferent de statutul lor juridic sau de modul lor de finanțare.

Art. 9-(1) Resursele financiare totale necesare implementării schemei sunt de 1.200.000,00 mii lei reprezentând echivalentul a 243.239,956 mii euro, care se asigură de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pe anul 2024 în cadrul capitolului 83.01 „Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare”, titlul 40 Subvenții, art.40.15 Sprijinirea producătorilor agricoli.

(2) Sumele acordate în condițiile prezentei ordonanțe nu sunt supuse executării silită prin poprire în cazul în care împotriva beneficiarilor acestora a fost pornită procedura de executare silită.

(3) Ajustarea sprijinului prevăzut prin prezenta ordonanță se realizează în funcție de numărul de beneficiari eligibili ai Schemei, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate cu această destinație la alin. (1).

Art. 10-(1) Beneficiarii prezentei scheme sunt producătorii agricoli, indiferent de forma de organizare, prevăzuți la art.8, care îndeplinesc următoarele condiții:

- a) au depus o cerere de plată în anul 2023, pentru o suprafață determinată de minimum 1 ha, pentru una sau mai multe dintre culturile prevăzute în anexa nr. 1 până la termenul limită de depunere din anul 2023
- b) nu sunt în dificultate, respectiv în lichidare sau în faliment, la data depunerii cererii de solicitare a ajutorului de stat, în baza evidențelor Oficiului Național al Registrului Comerțului.

(2) De prevederile prezentei hotărâri pot beneficia și producătorii agricoli care figurează în sistemul IACS „*caz închis*” urmare a imposibilității APIA de a efectua plata urmare a erorilor de cont bancar pentru cererea 2023, cu condiția depunerii documentului de coordonate bancare aferent unui cont bancar activ după data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe.

(3) Producătorii agricoli declarați neeligibili pentru plata pe suprafață aferentă campaniei 2023 care au primit decizie negativă/de respingere nu pot beneficia de prevederile prezentei ordonanțe.

Art. 11 *Schema* se aplică potențialilor beneficiari care solicită plata grantului prevăzut de prezenta hotărâre, pe baza unor cereri de acordare a sprijinului adresată APIA prin structurile sale teritoriale, respectiv centrele județene/locale sau centrul din municipiul București, după caz.

Art.12 Prezenta *Schemă* se aplică beneficiarilor menționați la art.8, care îndeplinesc condițiile prevăzute la art.10, pentru o suprafață determinată de minimum 1 ha inclusiv, pe exploatație, pentru una sau cumulativ, pentru mai multe dintre culturile prevăzute în anexa nr. 1.

Capitolul III **Reguli procedurale**

Art. 13-(1) Beneficiarii care îndeplinesc condițiile prevăzute la art.10 depun la centrele județene/locale ale APIA, respectiv centrul APIA din municipiul București, unde au depus cererile de plată pe suprafață pentru anul 2023, o cerere de acordare a grantului direct conform modelului prevăzut în anexa nr.2, însoțită de copia documentului de coordonate bancare, numai în situația în care acesta a suferit modificări față de cel înscris în cererea de plată pentru anul 2023.

(2) Copiile documentelor de identificare existente la dosarul cererii de plată pe suprafață aferentă anului 2023, în cazul în care nu sunt modificări, rămân valabile și pentru acordarea grantului direct prevăzut de prezenta ordonanță.

(3) Cererea de acordare a grantului direct și documentele prevăzute la alin. (1) se depun în termen de maximum 30 zile lucrătoare, începând cu a 5-a zi lucrătoare de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe.

(4) Documentele depuse în copie de către beneficiar vor purta sintagma „conform cu originalul”, vor fi date și însușite prin semnătură de către beneficiar.

(5) APIA pune la dispoziția solicitanților cereri pretipărite conform modelului prevăzut în anexa nr. 2 la prezenta ordonanță cu suprafețele determinate în urma controalelor administrative și la fața locului aferente fiecărei culturi cuprinse în anexa nr. 1 pentru anul 2023; suprafețele totale se exprimă în ha, în cifre întregi fără subdiviziuni, prin trunchiere.

Art. 14-(1) După primirea cererilor de acordare a grantului direct, în termen de maximum 5 zile lucrătoare, personalul desemnat pentru primirea cererilor din cadrul centrelor județene/locale ale APIA, respectiv centrul APIA din municipiul București efectuează un prim control vizual al datelor înscrise în cerere, o înregistrează în registrul electronic pentru alocarea numărului și datei de depunere, înscrie suma solicitată și întocmește un proces verbal de control vizual.

(2) După finalizarea perioadei de depunere a cererilor de acordare a grantului direct, centrele județene/locale ale APIA, respectiv centrul APIA din municipiul București verifică respectarea/îndeplinirea prevederilor art. 10, iar nerespectarea acestora de către solicitanți atrage după sine neeligibilitatea acestora la acordarea grantului.

(3) Notificarea de respingere a cererii se comunică în scris solicitantului în termen de maximum 5 zile lucrătoare după finalizarea verificărilor, de către centrele județene/locale ale APIA, respectiv centrul APIA din municipiul București, iar aceasta poate fi contestată în termenele și în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 15-(1) Pentru gestionarea măsurii de sprijin prevăzută de prezenta ordonanță, APIA crează o aplicație electronică de gestionare și preia din Sistemul Informatic de Administrare și Control (IACS) date referitoare la:

- a) datele de identificare ale producătorului agricol, respectiv nume și prenume / denumire, CUI / CNP, număr de identificare din Registrul Fermierilor – ID APIA, adresa / sediul social, coordonatele bancare; în situația în care solicitantul furnizează un alt cont bancar acesta se completează cu noile date la rubrica ”cont IBAN nou”, barând cu o linie datele înscrise de către APIA aferente contului bancar existent în evidențele acesteia, pentru anul de cerere 2023;
- b) suprafețele totale determinate în urma controalelor administrative și la fața locului pentru culturile prevăzute în anexa nr. 1;

(2) Accesul la Sistemul Informatic de Administrare și Control (IACS) și al aplicației informatice de gestionare a sprijinului pentru personalul desemnat din cadrul Centrelor locale / județene ale APIA se realizează, pe bază de cont de utilizator și parolă.

(3) Persoanele prevăzute la alin. (2), desemnate prin decizie a conducerii Centrului local / județean să aibă acces la datele cu caracter personal cuprinse în aplicația informatică de înregistrare nominală a datelor despre solicitanții grantului direct, sunt obligate să aplice măsurile de protecție a acestora, cu respectarea tuturor garanțiilor și exigențelor privind confidențialitatea datelor.

(4) Toate structurile APIA implicate în efectuarea de prelucrări de date cu caracter personal au obligația respectării dispozițiilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) și ale Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările ulterioare.

(5) În condițiile prevăzute la alin. (3), APIA , în calitate de operator de date cu caracter personal, efectuează operațiuni privind prelucrarea, colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, protejarea, ștergerea și distrugerea datelor cu caracter personal.

(6) Datele cu caracter personal înregistrate în aplicația informatică de gestionare a sprijinului sunt stocate pe durata de minim 10 ani .

(7) În vederea punerii în aplicare a prevederilor prezentei hotărâri, APIA elaborează proceduri de verificare aprobate prin decizia directorului general al APIA.

Art. 16 În termen de 25 zile lucrătoare după expirarea termenului prevăzut la art. 14 alin. (2) centrele județene/locale ale APIA, respectiv centrul APIA din municipiul București, stabilesc beneficiarii eligibili potrivit prevederilor art.6 și 12, precum și valoarea grantului direct, întocmesc și transmit la aparatul central al APIA situația centralizatoare a beneficiarilor eligibili și valoarea grantului, întocmită conform modelului prevăzut în anexa nr. 3.

Art. 17-(1) În termen de maximum 5 zile lucrătoare de la primirea situațiilor centralizatoare prevăzute la art.16, aparatul central al APIA întocmește și transmite la Direcția generală buget-finanțe și fonduri europene din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale situația centralizatoare, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 4.

(2) După primirea situației centralizatoare, în termen de maximum 5 zile lucrătoare Direcția generală buget-finanțe și fonduri europene din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale transmite Ministerului Finanțelor cererea de deschidere a creditelor bugetare însoțită de situația centralizatoare cu sumele aferente grantului direct care se acordă beneficiarilor *Schemei*, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 5.

(3) După aprobarea de către Ministerul Finanțelor a deschiderii creditelor bugetare, în termen de maximum 5 zile lucrătoare Direcția generală buget-finanțe și fonduri europene din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale deschide și repartizează credite bugetare la aparatul central al APIA, care virează sumele în contul beneficiarilor înscris în cererea de acordare a grantului direct.

Capitolul IV

Dispoziții finale

Art. 18-(1) În cazul în care se constată ca suprafețele aferente culturilor din cererea de plată 2023 reglementată prin Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 83/2023 privind aprobarea formularului-tip al cererii de plată pentru anul 2023, sunt modificate în sensul diminuării acestora față de suprafețele aferente culturilor prevăzute în cererea de acordare a grantului direct reglementat prin prezenta *Schemă*, beneficiarii sprijinului sunt obligați la restituirea contravalorii diferenței sumelor încasate care reprezintă sprijinul necuvenit, la care se adaugă dobânzi și penalități de întârziere calculate de la data încasării acestora până la data recuperării integrale, potrivit prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Sumele reprezentând ajutor de stat necuvenit, prevăzut la alin. (1), reprezintă creanțe bugetare, pentru recuperarea acestora aplicându-se în mod corespunzător dispozițiile Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare. Procesele-verbale de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare întocmite de către centrele județene sau centrul din municipiul București ale/al APIA, prin care se individualizează sumele de recuperat exprimate în moneda națională, constituie titluri de creanță și cuprind elementele actului administrativ-fiscal prevăzut de Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Titlul de creanță întocmit de către centrele județene sau centrul din municipiul București ale/al APIA constituie titlu executoriu la data împlinirii termenului de scadență prevăzut în cuprinsul acestuia, stabilit în conformitate cu prevederile Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim printr-un act administrativ individual care i se adresează trebuie să solicite autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, în condițiile și termenele prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Creanțele bugetare principale și accesorii se sting prin plată voluntară, compensare din drepturile la plată viitoare stabilite de către APIA reprezentând ajutor de stat finanțat de la bugetul de stat sau prin executare silită de către organele fiscale competente subordonate Agenției Naționale de Administrare Fiscală, conform prevederilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Titlurile executorii, împreună cu dovada comunicării acestora către debitor, se transmit în maxim 90 de zile de la data expirării termenului de scadență către organele fiscale competente subordonate Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în vederea recuperării creanțelor bugetare prin executare silită, conform dispozițiilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Cuantumul creanțelor bugetare accesorii, reprezentate de dobânzi și penalități de întârziere, se calculează de către centrele județene ale APIA, respectiv al municipiului București care au/a emis procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare.

(8) Creanțele bugetare accesorii, reprezentate de dobânzi și penalități de întârziere, se individualizează prin procese-verbale de constatare a accesoriilor, care reprezintă titluri de creanță, prevederile alin. (2) - (5) aplicându-se în mod corespunzător.

(9) În procedura insolvenței, înscrierea creanței bugetare la masa credală a debitorului se efectuează de către centrele județene ale APIA, respectiv al municipiului București.

(10) Creanțele bugetare principale și accesorii se recuperează în conturile indicate în titlurile de creanță.

(11) Sumele recuperate prin executare silită de către organele fiscale competente subordonate Agenției Naționale de Administrare Fiscală se virează de către organul fiscal, în conformitate cu prevederile art. 257, alin. (6) din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, în conturile indicate în titlul executoriu întocmit de către centrele județene ale APIA.

Art.19 – (1) Toate documentele depuse în vederea solicitării grantului acordat potrivit prezentei ordonanțe se păstrează de către centrele județene ale APIA, respectiv al municipiului București pe o perioadă de 10 ani fiscali de la data la care a fost acordat ajutorul de stat.

(2) Toate documentele care atestă acordarea grantului convenit se păstrează de către beneficiarii ajutorului de stat pe o perioadă de 10 ani fiscali de la data încasării sumei convenite.

(3) Centrele județene ale APIA, respectiv al municipiului București se asigură că sunt respectate principiile stabilite la pct. 88-92 din Comunicarea Comisiei Europene - Cadrul temporar de criză și de tranziție pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei (2023/C 101/03) UE, în ceea ce privește transparența schemei, prin publicarea pe site-urile oficiale ale acestor instituții a textului *Schemei* prevăzute prin prezenta ordonanță, precum și informațiile privind beneficiarii ale căror sume primite depășesc 10.000 euro, iar informațiile centralizate se publică pe site-ul APIA central, www.apia.org.ro.

Art. 20-(1) La data primirii deciziei Comisiei Europene privind acordarea ajutorului de stat prevăzut de prezenta ordonanță, se stabilește eligibilitatea beneficiarului și se constituie obligația de plată a acestui ajutor de stat.

(2) În situația în care, anterior emiterii deciziei Comisiei Europene, Comisia Europeană solicită modificări privind prezenta schemă, prevederile prezentei ordonanțe se modifică în mod corespunzător.

Art.21 Anexele nr. 1-5 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM MINISTRU

Ion – Marcel CIOLACU